

ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΟΧΗΣ & ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΣΤΙΣ Α΄-Ε΄ ΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

ή

Αξιολόγηση Συγκέντρωσης και Προσοχής στο Δημοτικό Σχολείο

Π. Σίμος

Αναπληρωτής Καθηγητής Αναπτυξιακής Νευροψυχολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης

Α. Μουζάκη,

Εντεταλμένη Επίκουρη Καθηγήτρια Ειδικής Αγωγής Πανεπιστημίου Κρήτης

Γ. Σιδερίδης

Αναπληρωτής Καθηγητής Μεθοδολογίας Έρευνας και Εφαρμοσμένης Στατιστικής Πανεπιστημίου Κρήτης

ΟΔΗΓΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΗ

1. ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

Όπως σε κάθε ψυχομετρική δοκιμασία το περιβάλλον και γενικότερα οι συνθήκες χορήγησης του τεστ θα πρέπει να εξασφαλίζουν τη μεγιστοποίηση της απόδοσης του εξεταζόμενου. Έτσι, ο χώρος εξέτασης απαιτεί ένα ήσυχο, φωτεινό, καλά αεριζόμενο, ευχάριστο και άνετο δωμάτιο, με κανονική θερμοκρασία. Η θέση του εξεταστή είναι σημαντική, ώστε να εξυπηρετεί την παρατήρηση της εκτέλεσης των δοκιμασιών από το παιδί. Η θέση του εξεταστή είναι συνήθως απέναντι από το παιδί γύρω από ένα τραπέζι που του επιτρέπει την εύκολη προσέγγιση του υλικού εξέτασης που τοποθετείται ακριβώς μπροστά από το παιδί. Η θέση του εξεταστή μπορεί να αλλάζει ανάλογα με το είδος της δοκιμασίας ώστε να διευκολύνεται η παρατήρηση του παιδιού και να επιβεβαιώνει το σωστό προσανατολισμό του υλικού (μπορεί να κάθεται δίπλα στο παιδί ή σε γωνία προς το παιδί από δεξιά). Τόσο το τραπέζι όσο και τα καθίσματα πρέπει να είναι προσαρμοσμένα στο ύψος του παιδιού, ώστε να βλέπει και να χειρίζεται το εξεταστικό υλικό με άνεση. Ο εξεταστής θα πρέπει να έχει πάνω στο τραπέζι μόνο το υλικό που χρησιμοποιείται για τη χορήγηση της δοκιμασίας. Το υπόλοιπο υλικό δεν θα πρέπει να βρίσκεται σε ορατό σημείο, γιατί μπορεί να αποσπά την προσοχή ή να προκαλεί άγχος στο παιδί. Το Τεύχος Παρουσίασης του Υλικού τοποθετείται έτσι ώστε να είναι ορατό τόσο από το παιδί όσο και από τον εξεταστή.

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να δημιουργηθεί σχέση εμπιστοσύνης και συνεργασίας μεταξύ παιδιού και εξεταστή, πριν ξεκινήσει η χορήγηση των δοκιμασιών. Ο εξεταστής θα πρέπει να υποδεχτεί φιλικά τον ενήλικα που συνοδεύει το παιδί, ώστε να καθησυχαστεί το παιδί και να δείξει εμπιστοσύνη βλέποντας τον τρόπο που ο εξεταστής σχετίζεται με τον κόσμο. Τα μεγαλύτερα παιδιά έχουν την ανάγκη να ξέρουν ότι δεν θα βαθμολογηθούν για την επίδοσή τους, όπως στο σχολείο. Το παιδί προσερχόμενο μπορεί να διακατέχεται από συναισθήματα και σκέψεις που ενδεχομένως να μην του επιτρέψουν να παρουσιάσει επίδοση αντίστοιχη των πραγματικών του ικανοτήτων. Δεν είναι απίθανο να νιώθει αμηχανία λόγω της άγνωστης κατάστασης και μπορεί να έχει την εσφαλμένη εντύπωση ότι η επίδοσή του θα επηρεάσει και τη βαθμολογία του στο σχολείο. Ίσως ακόμη να νιώθει συστολή μπροστά στον εξεταστή. Για όλους αυτούς τους λόγους είναι απαραίτητη η αποφόρτιση του παιδιού από τα αρνητικά

συναισθήματα και η δημιουργία ενός κλίματος άνετης συνεργασίας πριν αρχίσει η αξιολόγηση. Επιπλέον, διαβεβαιώνεται το παιδί ότι σκοπός αυτής της διαδικασίας είναι να δει ο εξεταστής τον τρόπο σκέψης του κάθε παιδιού. προκειμένου να το γνωρίσει καλύτερα. Όταν ένα παιδί δεν θέλει να αποχωριστεί το γονιό ή το δάσκαλό του, ο εξεταστής θα πρέπει να ζητήσει από το γονιό ή το δάσκαλο να τον ακολουθήσει μαζί με το παιδί στο δωμάτιο όπου θα γίνει η εξέταση και στη συνέχεια να αποχωρήσει. Ο εξεταστής θα πρέπει να διαβεβαιώσει το παιδί ότι το οικείο πρόσωπο (γονιός ή δάσκαλος) θα γνωρίζει ακριβώς πού βρίσκεται. Η διαδικασία αυτή δεν πρέπει να παρατείνεται πολύ χρονικά. Όταν το οικείο πρόσωπο αποχωρήσει, ίσως ο εξεταστής χρειαστεί να παίξει για λίγο με το παιδί, για να το βοηθήσει να νιώσει άνετα, πριν αρχίσει τη χορήγηση των δοκιμασιών.

Το άνετο κλίμα που δημιουργείται στην αρχή θα πρέπει να διατηρηθεί σε όλη τη διάρκεια της αξιολόγησης. Ο εξεταστής θα πρέπει να ξεκινήσει την εξέταση μιλώντας στο παιδί για το πόσο διαφορετικά πράγματα θα κάνουν μαζί με χαλαρό και ανεπίσημο τρόπο και με τόνο συζήτησης που θα βοηθήσει στην εκμείωση της εμπιστοσύνης του παιδιού και της βέλτιστης απόδοσης του στη συνέχεια. Απαιτείται να διευκρινίσει τη φύση των δραστηριοτήτων και να εξηγήσει ότι κάποιες δραστηριότητες μοιάζουν πολύ με πράγματα που κάνει το παιδί στο σχολείο και άλλες είναι σαν επιτραπέζια παιχνίδια. Ακόμα, επισημαίνεται από την αρχή ότι κάθε δοκιμασία θα είναι εύκολη στην αρχή και σταδιακά θα γίνεται δυσκολότερη. Επίσης, θα πρέπει να διαβεβαιώσει το παιδί ότι όταν τα πράγματα θα δυσκολεύουν το μόνο που χρειάζεται να κάνει είναι να δείξει τον καλύτερό του εαυτό και να προσπαθήσει όσο περισσότερο μπορεί. Τέλος, θα πρέπει να επισημάνει, ότι κάποια παιδιά βρίσκουν κάποιες δραστηριότητες-δοκιμασίες εύκολες και κάποιες άλλες δύσκολες. Όταν οι δοκιμασίες δυσκολεύουν ο εξεταστής μπορεί να μοιραστεί τα συναισθήματα του παιδιού με διαπιστώσεις όπως: «Αυτό μάλλον είναι αρκετά δύσκολο» ή «Αυτό ήταν πολύ δύσκολο, ας δοκιμάσουμε κάτι διαφορετικό».

Ο εξεταστής οφείλει να διατηρεί αμείωτο το ενδιαφέρον και την προσοχή του παιδιού από την αρχή ως το τέλος της εξέτασης, δημιουργώντας τις κατάλληλες συνθήκες. Επιβάλλεται να επαινείται η προσπάθεια του παιδιού και όχι το αποτέλεσμα («Πολύ καλή προσπάθεια!», «Τα πας πολύ καλά», «Συνέχισε έτσι!», «Ωραία ή Πολύ ωραία», κ.τ.λ.). Καθώς προχωράει η χορήγηση

μιας δοκιμασίας ο εξεταστής θα πρέπει να δείχνει ενθουσιασμό και ενδιαφέρον για τις απαντήσεις του παιδιού, ώστε να το ενθαρρύνει να κάνει ό,τι καλύτερο μπορεί κάθε φορά. Αν κριθεί σκόπιμο, μπορούν να χρησιμοποιηθούν αυτοκόλλητα ως ενισχυτές για τα μικρά παιδιά. Ο εξεταστής οφείλει να παρακολουθεί συνεχώς τη συμπεριφορά του παιδιού και να αντιλαμβάνεται τυχόν ενδείξεις κούρασης. Αν διαπιστωθεί ότι το παιδί δεν συμμετέχει ενεργά και ουσιαστικά τότε είναι καλό να σταματήσει η αξιολόγηση και να συνεχιστεί η χορήγηση των δοκιμασιών κάποια άλλη χρονική στιγμή (π.χ. μετά από ένα διάλειμμα). Αν αποφασιστεί να γίνει διάλειμμα, συστήνεται η έξοδος του παιδιού από το χώρο εξέτασης, επιδιώκοντας να αυξηθεί το επίπεδο επαγρύπνησής του με την αλλαγή του περιβάλλοντος.

Δύο από τις δοκιμασίες του ΑΣΥΠ αποτελούνται από ερωτήσεις/προβλήματα διαβαθμισμένης δυσκολίας και διαθέτουν κανόνα έναρξης. Στόχος των κανόνων έναρξης είναι η συντόμευση της χρονικής διάρκειας της χορήγησης για τα μεγαλύτερα σε ηλικία παιδιά. Για τον ίδιο σκοπό έχουν προβλεφθεί κανόνες αντιστροφής, που επιτρέπουν στον εξεταστή να επιστρέψει στις προηγούμενες ερωτήσεις όταν το παιδί δεν καταφέρει να επιτύχει το προβλεπόμενο για την ηλικία του επίπεδο.

Το ΑΣΥΠ αποτελεί μια συστοιχία σύνθετη και απαιτητική ως προς τη χορήγηση, βαθμολόγηση και ερμηνεία και θα πρέπει να χρησιμοποιείται από εξεταστές που έχουν λάβει ειδική εκπαίδευση και διαθέτουν εμπειρία στη χορήγηση και ερμηνεία σταθμισμένων ψυχοδιαγνωστικών εργαλείων. Απευθύνεται κυρίως σε ψυχολόγους των ΚΔΑΥ και των Ιατροπαιδαγωγικών κέντρων. Ο εξεταστής θα πρέπει να διαθέτει εμπειρία στην κλινική αξιολόγηση παιδιών των οποίων η ηλικία, το γλωσσικό και πολιτισμικό υπόβαθρο, η κλινική εικόνα ή/και το εκπαιδευτικό ιστορικό είναι παρόμοια με αυτό των παιδιών που πρόκειται να εξετάσει. Συνιστάται (μετά τη συμμετοχή του εξεταστή σε ειδικό πρόγραμμα επιμόρφωσης-κατάρτισης για το συγκεκριμένο τεστ) η δοκιμαστική χορήγηση της δοκιμασίας τουλάχιστον δύο φορές σε παιδιά χωρίς γνωστικά προβλήματα και πέντε φορές σε παιδιά με ποικίλα ελλείμματα πριν χρησιμοποιηθούν τα αποτελέσματα της χορήγησης για κλινικούς σκοπούς. Σε κάθε περίπτωση, ο εξεταστής θα πρέπει να έχει εξοικιωθεί και να συμβουλευέται τον Οδηγό του Εξεταστή καθ' όλη τη διάρκεια της εξέτασης και της βαθμολόγησης του ΑΣΥΠ.

2. ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΠΑΡΑΤΕΤΑΜΕΝΗΣ ΑΚΟΥΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΟΧΗΣ

Η δοκιμασία παρατεταμένης ακουστικής προσοχής (ΠΑΠ) σκοπό έχει την εκτίμηση της ικανότητας διατήρησης της προσοχής σε προκαθορισμένα ακουστικά ερεθίσματα. Ο έλεγχος της παραπάνω ικανότητας εξασφαλίζεται με την απαίτηση μιας απλής επιλογής και απόκρισης. Ο εξεταζόμενος ακούει 180 ηχογραφημένες λέξεις σε CD ενώ έχει μπροστά του ένα φύλλο απόκρισης με τέσσερα φρούτα (σταφύλι, μήλο, μπανάνα, καρπούζι) και καλείται να απαντήσει (δείχνοντας το κατάλληλο σχέδιο) κάθε φορά που ακούει τη λέξη «μήλο».

ΥΛΙΚΑ

- CD κομμάτι 1 και CD Player
- Τεύχος Παρουσίασης Υλικού ΑΞΕΛ (Φύλλο Απόκρισης)
- Φυλλάδιο Εξέτασης

ΣΗΜΕΙΟ ΕΝΑΡΞΗΣ

- Παράδειγμα για εξάσκηση

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

- Έναρξη της δοκιμασίας προϋποθέτει ότι ο εξεταζόμενος έχει κατανοήσει τις οδηγίες. Αρχικά ζητήστε από το παιδί να ονομάσει καθένα από τα φρούτα που απεικονίζονται στο φύλλο απόκρισης ενώ παράλληλα τα δείχνει με το δάχτυλό του. Στη συνέχεια εκφωνήστε την οδηγία εκτέλεσης: «Θα ακούσεις από το CD μια λίστα από λέξεις. Όταν ακούς τη λέξη “μήλο”, θα δείχνεις με το δάχτυλό σου το μήλο (δείξτε πως). Δεν θα κάνεις τίποτα όταν ακούς ένα άλλο φρούτο ή κάποια άλλη λέξη. Έτοιμος/-η; Πάμε!»
- Βάλτε το CD (κομμάτι 1) να παίξει τις λέξεις για την εξάσκηση. Οποτεδήποτε διαπιστώνετε κάποιο σφάλμα από την πλευρά του παιδιού, διορθώνετε και εξηγείτε πάλι τον κανόνα. Σε περίπτωση αποτυχίας, μπορείτε να επαναλάβετε την εξάσκηση μέχρι τρεις φορές και μόνο όταν διαπιστωθεί κατανόηση του κανόνα εκτέλεσης από το παιδί μπορείτε να προχωρήσετε στην κυρίως δοκιμασία λέγοντας: «Να θυμάσαι ότι όταν ακούς “μήλο” θα δείχνεις το μήλο. Άκου προσεκτικά μέχρι το τέλος. Έτοιμος/-η; Πάμε!»

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ

- Καταγράψτε τις αποκρίσεις του παιδιού σημειώνοντας ένα ✓ στην αντίστοιχη στήλη του Φυλλαδίου Εξέτασης τη στιγμή που το παιδί κάνει την απάντησή του.
- Μετά την εξέταση, κυκλώστε το βαθμό που αντιστοιχεί σε κάθε επιτυχία (2 βαθμοί αν έλαβε χώρα κατά την εκφώνηση της λέξης πριν ακουστεί η επόμενη λέξη και 1 βαθμό αν η σωστή απόκριση έλαβε χώρα κατά την εκφώνηση των δύο επόμενων λέξεων).
- Αθροίστε επίσης τον αριθμό των λανθασμένων αποκρίσεων (το παιδί δείχνει οποιοδήποτε άλλο φρούτο, ή δείχνει το μήλο αφού ακούσει οποιαδήποτε άλλη λέξη). Για να υπολογίσετε το Δείκτη ΠΑΠ αθροίστε τις επιτυχίες και αφαιρέστε από το άθροισμα αυτό τις λανθασμένες αποκρίσεις (ελάχιστη βαθμολογία -180, μέγιστη βαθμολογία 60). Παρακάτω, φαίνονται παραδείγματα βαθμολόγησης.

Ερέθισμα	Απάντηση		Βαθμοί	
		  		
Δείξε			Λ	} Διάστημα τριών δευτερολέπτων
ΜΗΛΟ		✓	2 Λ	
Μπανάνα			1 Λ	
Αχλάδι			1 Λ	
Εκεί			Λ	} Λανθασμένη απόκριση
Ολόκληρο		✓	Λ	
Τώρα			Λ	
ΜΗΛΟ			2 Λ	} Σωστή απόκριση στο τρίτο δευτερολέπτο
Σταφύλι			1 Λ	
Διέγραψε		✓	1 Λ	
Εκεί			Λ	
Αυτό			Λ	

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

- Άσχετη συμπεριφορά. Σημειώστε στο Φυλλάδιο Εξέτασης κάθε άσχετη με το υπό εκτέλεση έργο συμπεριφορά (λεκτική ή μη) για την οποία χρειάστηκε να επαναφέρετε το παιδί στη διαδικασία (π.χ. όταν το παιδί αφαιρείται ή σηκώνεται από την θέση του κι απαιτείται η επέμβαση του εξεταστή).
- Εκφράσεις ή σχόλια που προδίδουν άγχος ή απογοήτευση, και αντιφατικές απαντήσεις.
- Ανία, παρορμητικότητα και απόσπαση της προσοχής.

3. ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΠΑΡΑΤΕΤΑΜΕΝΗΣ ΟΠΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΟΧΗΣ

Η δοκιμασία είναι σχεδιασμένη για την αξιολόγηση της ταχύτητας και της ακρίβειας με την οποία το παιδί μπορεί να εστιάζει επιλεκτικά και να διατηρεί την προσοχή του σε ένα συγκεκριμένο οπτικό στόχο μέσα σε μια σύνθετη εικόνα που περιέχει πλήθος εναλλακτικών οπτικών ερεθισμάτων.

ΥΛΙΚΑ

- Χρονόμετρο
- Φυλλάδιο Εξέτασης (Φύλλο Απόκρισης)

ΣΗΜΕΙΟ ΕΝΑΡΞΗΣ

- Παράδειγμα για εξάσκηση

ΧΡΟΝΙΚΟΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ

- 180 δευτερόλεπτα (3 λεπτά)

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

- Τοποθετήστε το Φύλλο Απόκρισης μπροστά στο παιδί, στο μέσο του οπτικού του πεδίου, σε οριζόντια θέση. Το τετράγωνο με το παράδειγμα για την εξάσκηση θα πρέπει να βρίσκεται πάνω αριστερά, όπως το βλέπει το παιδί. Δώστε στο παιδί ένα μολύβι. Ξεκινήστε πρώτα με το τετράγωνο που βρίσκεται στην πάνω αριστερά θέση και πείτε: «Αυτή η σελίδα είναι γεμάτη με μικρά σχέδια. Εδώ είναι μια καμπάνα (δείξτε

με το δάχτυλο). Όταν βρίσκεις μια καμπάνα θα τραβάς επάνω της μια γραμμή (κάντε μια κίνηση σαν να διαγράφετε την καμπάνα, χωρίς όμως να σημειώσετε). Τώρα είναι η σειρά σου. Πάρε το μολύβι και δείξε μου πώς θα τραβήξεις μια γραμμή πάνω σε αυτήν εδώ την καμπάνα (δείχνοντας το τετράγωνο με την καμπάνα-παράδειγμα)».

- Αφού το παιδί εξασκηθεί προχωρήστε στη χορήγηση της δοκιμασίας. «Παρακάτω υπάρχουν κι άλλες καμπάνες. Θέλω να προσπαθήσεις να βρεις όλες τις καμπάνες που υπάρχουν σε αυτό το σχέδιο και να τους τραβήξεις μια γραμμή, όπως έκανες πριν. Πρόσεξε να μην βάλεις γραμμή σε κανένα άλλο σχέδιο. Προσπάθησε να κάνεις όσο πιο γρήγορα μπορείς. Πες μου όταν τελειώσεις. Είσαι έτοιμος/-η; Πάμε!».
- Ξεκινήστε τη χρονομέτρηση. Σταματήστε τη χρονομέτρηση στα 180 δευτερόλεπτα, όταν το παιδί αφήσει κάτω το μολύβι, ή δηλώσει ότι τελείωσε. Αν ο χρόνος ολοκλήρωσης είναι μικρότερος από το χρονικό όριο καταγράψτε τον στο Φυλλάδιο Εξέτασης.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ

Σημειώστε :

- το σύνολο επιτυχιών (στόχοι που έχουν διαγραφεί). Σημειώστε τον αριθμό στο κουτί «Επιτυχίες» στο Φυλλάδιο Εξέτασης.
- το σύνολο των λαθών (αριθμός εικόνων εκτός από καμπάνες που διαγράφηκαν από τον εξεταζόμενο). Σημειώστε τον αριθμό στο κουτί «Λάθη» στο Φυλλάδιο Εξέτασης.
- το χρόνο ολοκλήρωσης (αν ο χρόνος ολοκλήρωσης είναι μικρότερος από το χρονικό όριο των τριών λεπτών). Ο Δείκτης Παρατεταμένης Οπτικής Προσοχής ισούται με τη διαφορά του συνόλου των λαθών από το σύνολο των επιτυχιών.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

- Άσχετη συμπεριφορά. Σημειώστε στο Φυλλάδιο Εξέτασης κάθε άσχετη με το υπό εκτέλεση έργο συμπεριφορά (λεκτική ή μη) για την οποία χρειάστηκε να επαναφέρετε το παιδί στη διαδικασία (π.χ. όταν το παιδί αφαιρείται ή σηκώνεται από την θέση του κι απαιτείται η επέμβαση του εξεταστή).
- Εκφράσεις ή σχόλια που προδίδουν άγχος ή απογοήτευση.
- Ανία, παρορμητικότητα και απόσπαση της προσοχής.

4. ΕΥΡΟΣ ΑΚΟΥΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΟΧΗΣ

Η δοκιμασία είναι σχεδιασμένη για την αξιολόγηση της ικανότητας διατήρησης στη συνείδηση λεκτικών πληροφοριών που είναι οργανωμένες σε πρόταση.

ΥΛΙΚΑ

- Φυλλάδιο Εξέτασης

ΣΗΜΕΙΟ ΕΝΑΡΞΗΣ

Α' - Γ' τάξη: Πρόταση 1

Δ' - Ε' τάξη: Πρόταση 3

ΚΑΝΟΝΑΣ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗΣ

- Αν το παιδί Δ' - Ε' τάξης δεν επαναλάβει πιστά (βαθμολογία 2 μονάδων) είτε την πρόταση 3, είτε την πρόταση 4 (κανόνας βάσης), χορηγείστε τις προτάσεις 1-2 προτού συνεχίσετε κανονικά με την πρόταση 5 και προχωρήστε μέχρι να έχει σημειώσει δύο διαδοχικές μηδενικές απαντήσεις (κανόνας διακοπής).

ΚΑΝΟΝΑΣ ΔΙΑΚΟΠΗΣ

- Διακοπή χορήγησης της δοκιμασίας μετά από δύο (2) διαδοχικές μηδενικές απαντήσεις σε ισάριθμα προβλήματα.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

- Πείτε: «Θα σου διαβάσω μερικές προτάσεις. Θέλω να μου τις λες ακριβώς όπως σου τις είπα. Θα περιμένεις πρώτα να τελειώσω εγώ και μετά είναι η σειρά σου. Ακουσέ με προσεκτικά γιατί δεν μπορώ να επαναλάβω. Είσαι έτοιμος/-η; Πάμε!».
- Παρουσιάστε μια πρόταση κάθε φορά. Διαγράψτε στο Φυλλάδιο Εξέτασης με μια γραμμή όσες λέξεις παρέλειψε το παιδί και καταγράψτε όσες φορές το παιδί αλλάζει ή προσθέτει μια λέξη ή αλλάζει τη σειρά των λέξεων. Παρουσιάστε τις προτάσεις με κανονικό τόνο ομιλίας, όχι πολύ γρήγορα, ούτε πολύ αργά.
- Προσοχή: Δεν επιτρέπεται επανάληψη της εκφώνησης μιας πρότασης.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ

- Βαθμολογείστε με 2 βαθμούς κάθε πιστή επανάληψη μιας πρότασης και με 1 βαθμό αν το παιδί κάνει ένα (1) με δύο (2) λάθη.
- Βαθμολογείστε με 0 αν το παιδί κάνει παραπάνω από 2 λάθη. Η παράλειψη, η αλλαγή ή η προσθήκη μιας λέξης, ή η αλλαγή της σειράς δύο λέξεων (αντιμετάθεση) μετράει ως ένα λάθος. Σε περίπτωση αλλαγής της σειράς των λέξεων μετρήστε την κάθε μετακινούμενη λέξη ως ένα λάθος.
- Αν το παιδί Δ' - Ε' τάξης επαναλάβει τις προτάσεις 3 και 4 κατά λέξη, τότε παίρνει όλες τις μονάδες για τις προτάσεις 1 και 2 (4 μονάδες). Σε αντίθετη περίπτωση θα πρέπει να ακολουθήσετε τον κανόνα αντιστροφής (βλ. παραπάνω). Η συνολική βαθμολογία αυτής της δοκιμασίας ισούται με το σύνολο των βαθμών σε όλες τις προτάσεις (μέγιστη= 18).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

- Αίτημα για επανάληψη. Σημειώστε στο Φυλλάδιο Εξέτασης κάθε φορά που το παιδί ζητά με κάποιο τρόπο ή δηλώνει ότι η πρόταση θα έπρεπε να επαναληφθεί.
- Άσχετη συμπεριφορά. Σημειώστε στο Φυλλάδιο Εξέτασης κάθε άσχετη με το υπό εκτέλεση έργο συμπεριφορά (λεκτική ή μη) για την οποία χρειάστηκε να επαναφέρετε το παιδί στη διαδικασία (π.χ. όταν το παιδί αφαιρείται ή σηκώνεται από την θέση του κι απαιτείται η επέμβαση του εξεταστή).

5. ΕΥΡΟΣ ΟΠΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΟΧΗΣ

Η δοκιμασία αξιολογεί την ικανότητα βραχύχρονης συγκράτησης ενός αριθμού θέσεων (αυξανόμενου από προσπάθεια σε προσπάθεια) σε μια οπτική σκηνή (παιδική χαρά). Ο εξεταστής δείχνει την ακολουθία των θέσεων που επισκέπτεται κάθε φορά ο ήρωας της ιστορίας (παπάκι) και ζητά από το παιδί να ανατρέξει τη διαδρομή.

ΥΛΙΚΑ

- Παπάκι
- Φύλλο Απόκρισης
- Φυλλάδιο Εξέτασης

ΣΗΜΕΙΟ ΕΝΑΡΞΗΣ

- Παράδειγμα για εξάσκηση

ΚΑΝΟΝΑΣ ΔΙΑΚΟΠΗΣ

- Διακοπή χορήγησης της δοκιμασίας μετά από δύο (2) διαδοχικές μηδενικές απαντήσεις σε ισάριθμα προβλήματα.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

- Τοποθετήστε το Φύλλο Απόκρισης μπροστά στο παιδί, στο μέσο του οπτικού του πεδίου, σε οριζόντια θέση. Η είσοδος/έξοδος της παιδικής χαράς θα πρέπει να βρίσκεται αριστερά, όπως βλέπει το παιδί.
- Πείτε : «Αυτή η σελίδα έχει μια παιδική χαρά, με διάφορα παιχνίδια και διάφορα άλλα μέρη. Έχουμε και ένα παπάκι που βγήκε από τη λίμνη και γυρίζει σε διάφορα μέρη της παιδικής χαράς. Κάθε φορά θα σου δείχνω σε ποια μέρη πήγε το παπάκι με τη σειρά. Εσύ θα βλέπεις προσεκτικά τη διαδρομή, κι όταν τελειώσω, θα μου δείχνεις τα μέρη που πήγε το παπάκι με την ίδια σειρά που σου έδειξα εγώ. Θα περιμένεις πρώτα να τελειώσω εγώ και μετά είναι η σειρά σου. Παρακολούθησε με προσεκτικά γιατί δεν μπορώ να το επαναλάβω. Ας κάνουμε πρώτα ένα παράδειγμα. Έτοιμος/-η; Πάμε!».
- Παράδειγμα: Δείξτε στο παιδί τη διαδρομή του παραδείγματος (βρύση - μύλος) χωρίς να ονομάσετε τα συγκεκριμένα

μέρη. Μόλις τελειώσετε τοποθετήστε το παπάκι στο χέρι του παιδιού και πείτε «Πάρε το παπάκι και δείξε μου πού πήγε με την ίδια σειρά που σου έδειξα». Σε περίπτωση που το παιδί επαναλάβει τη διαδρομή στο παράδειγμα μόνο λεκτικά (χωρίς να ανατρέξει τη διαδρομή με το παπάκι) πείτε: «Θέλω να μου δείξεις πού πήγε το παπάκι με την ίδια σειρά που σου έδειξα».

- Προσοχή: Δεν επιτρέπεται επανάληψη της επίδειξης μιας αλληλουχίας θέσεων.
- Διαγράψτε στο Φυλλάδιο Εξέτασης με μια γραμμή όσες θέσεις παρέλειψε να δείξει το παιδί και καταγράψτε τυχόν προσθήκη ή αλλαγή της σειράς των θέσεων.
- Στις περιπτώσεις που το παιδί αναφέρει τις διαδρομές λεκτικά (χωρίς επίδειξη) βαθμολογούμε κανονικά (δες βαθμολόγηση) αλλά υπενθυμίζουμε στο παιδί (την πρώτη φορά) να δείχνει την διαδρομή με τον τρόπο που έχει επιδειχθεί.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ

- Κάθε αλληλουχία που επαναλαμβάνεται πιστά βαθμολογείται με δύο (2) μονάδες.
- Με μία (1) μονάδα βαθμολογούνται οι ακόλουθες απαντήσεις για κάθε διαδρομή:

Διαδρομή 1: Μύλος – Κούνιες – Βρύση

Διαδρομή 2: Λίμνη – Πολύζυγο – Βρύση

Διαδρομή 3: Λίμνη – Πολύζυγο – Βρύση – Παγκάκι

Διαδρομή 4: Τσουλήθρα – Παγωτά – Μύλος – Παγκάκι

Διαδρομή 5: Είσοδος – Τσουλήθρα – Κούνιες – Μύλος – Βρύση

ή Είσοδος – Τσουλήθρα – Μύλος – Κούνιες – Βρύση

Διαδρομή 6: Παγωτά – Τσουλήθρα – Κούνιες – Βρύση – Έξοδος

Διαδρομή 7: Βρύση – Πολύζυγο – Λίμνη – Μύλος – Τσουλήθρα – Κούνιες

Διαδρομή 8: Μύλος – Τσουλήθρα – Βρύση – Κούνιες – Παγωτά –

Είσοδος / Έξοδος
ή Μύλος – Βρύση – Κούνιες – Τσουλήθρα – Πα-
γωτά –

Είσοδος / Έξοδος
ή Μύλος – Τσουλήθρα – Κούνιες – Βρύση – Πα-
γωτά –

Είσοδος / Έξοδος
ή Μύλος – Κούνιες – Βρύση – Παγωτά – Τσουλή-
θρα –

Είσοδος / Έξοδος
ή Μύλος – Τσουλήθρα – Βρύση – Παγωτά – Κού-
νιες –

Είσοδος / Έξοδος

- Βαθμολογείτε με 0 αν το παιδί ακολουθήσει διαφορετική από τις προαναφερθείσες διαδρομή ή δεν δώσει καμία απάντηση.
- Η συνολική βαθμολογία αυτής της δοκιμασίας ισούται με το σύνολο των βαθμών σε όλες τις ακολουθίες κινήσεων (μέγιστη= 16).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

- Αίτημα για επανάληψη. Σημειώστε στο Φυλλάδιο Εξέτασης κάθε φορά που το παιδί ζητά με κάποιο τρόπο ή δηλώνει ότι η πρόταση θα έπρεπε να επαναληφθεί.
- Εκφράσεις ή σχόλια που προδίδουν άγχος ή απογοήτευση.
- Ανία, παρορμητικότητα και απόσπαση της προσοχής.

6. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΕΙΚΤΩΝ ΕΠΙΔΟΣΗΣ

Προκειμένου να γίνει χρήση των πινάκων με τις νόρμες θα πρέπει να υπολογιστούν τελικοί βαθμοί ανά δοκιμασία ως εξής:

Δοκιμασία 1: Παρατεταμένη Ακουστική Προσοχή (ΠΑΠ)

Δείκτης ΠΑΠ = Αριθμός σωστών μείον αριθμός λαθών

(Αν η διαφορά των δύο δίνει αρνητική τιμή, αντικαταστήστε την με το μηδέν).

- Τελικός βαθμός (TB) = Δείκτης ΠΑΠ /60

Δοκιμασία 2: Παρατεταμένη Οπτική Προσοχή (ΠΟΠ)

Δείκτης ΠΟΠ = Αριθμός σωστών μείον αριθμός λαθών

(Αν η διαφορά των δύο δίνει αρνητική τιμή, αντικαταστήστε την με το μηδέν).

- Τελικός βαθμός (TB) = Δείκτης ΠΟΠ /Συνολικός Χρόνος Εκτέλεσης

Δοκιμασία 3: Εύρος Ακουστικής Προσοχής

- Τελικός βαθμός (TB) = Συνολική βαθμολογία (από το αντίστοιχο φυλλάδιο εξέτασης) /18

Δοκιμασία 4: Εύρος Οπτικής Προσοχής

- Τελικός βαθμός (TB) = Συνολική βαθμολογία (από το αντίστοιχο φυλλάδιο εξέτασης) /16

Ολικός Δείκτης Προσοχής =

Άθροισμα τελικών βαθμών δοκιμασιών/4

(TBΔοκ. 1 + TBΔοκ. 2 + TBΔοκ. 3 + TBΔοκ. 4/ 4)